

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Szepesi és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Országos Rádió és Televízió Testület** (1088 Budapest, Reviczky u.8.) alperes ellen médiaügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. évi január hó 22. napján kelt 20.K.35.186/2006/9. számú ítélete ellen a felperes által 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz húszezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 2006. május 27-én 19 óra 33 perctől I. kategóriába soroltan sugározta a „Csillagok háborúja - Baljós árnyak” című műsorszámot. Az alperes részletes elemzéssel megállapította, hogy a műsorszám a II. kategóriába tartozik. A sugárzással sérült a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. tv. (a továbbiakban: Rttv.) 5/B. §-ának (2) bekezdése, ezért a 112.§ (1) bekezdésének c/ pontja alapján 10 perces időtartamra felfüggesztette a felperes műsorszolgáltatási jogosultságának gyakorlását és meghatározott tartalmú közlemény sugárzására kötelezte.

A felperes keresettel támadta az alperesi határozatot, kérve annak hatályon kívül helyezését, illetőleg a bírság típusának, vagy mértékének megváltoztatását. Az alperes a kereset elutasítását indítványozta.

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes keresetét. Megállapította, hogy a filmrészletek vágása, tartalma, a hanghatások alkalmasak voltak a 12 éven aluli gyermekekben feszültség keltésére. Közülük sokan nem rendelkeznek még azzal a képességgel, hogy a valóságot és a kitalált eseményeket szétválasszák. Nem vitatott, hogy a klasszikus mesék feldolgozásában is megjelennek gonosz, csúf szereplők, de ezen mesék képi megjelenítése általában jóval kevésbé rémületet keltő. Az I. kategóriába sorolás alapfeltétele, hogy a 12 éven aluli gyermek akár egyedül is dönthet a megtekintésről, de mégsem éri semmiféle káros hatás. A műsorszám elemzésével az alperes megfelelően tisztázta a tényállást. Az elsőfokú bíróság indokolt álláspontja szerint az alperes mind a szankció típusának megválasztásánál, mind a mérték alkalmazásánál jogszerűen járt el.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a kereseti kérelem szerinti megváltoztatását kérte.

A besorolás tekintetében előadta, hogy a II. csoporthoz tartozóan az Rttv. a félelemérzetről, a megértés hiányáról és a félreértés lehetőségéről szól. A filmben megjelenő elemek nem voltak félelemkeltésre alkalmasak, nem voltak erőszakos, agresszív jelenetek: egyébként az alperes sok esetben nem is a képi megjelenítésre, hanem csupán a hangeffektusokra hivatkozik. A másik két elem megvalósulása nem értelmezhető, hiszen akkor akár időjárás jelentés, a tudományos filmek sem tartozhatnának az I. csoportba. A jó és a rossz konfrontációja valamennyi mesefilmnek központi eleme. A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.065/2004/3. számú és 2.Kf.27.074/2004/3. számú ítéleteiben kifejtettek szerint a korhatár helyes meghatározásánál a műsorszám kiskorúakra gyakorolt összehatását kell figyelembe venni, vagyis a film egészét szemlélve kell klasszifikálni.

A szankció típusának és mértékének meghatározásánál az alperes nem tett eleget indokolási kötelezettségének, és az elsőfokú bíróság is téves álláspontra helyezkedett.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokok alapján történő helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint, a felperes értelmezésével szemben, az elsőfokú bíróság arra kívánt rámutatni, hogy a műsorszolgáltató felelőssége, hogy a filmeket az adott kategóriába sorolja, míg a szülőké az, hogy lehetővé teszik-e a gyermeknek a megtekintést, esetleg felvállalva a gyermek éjszakai szorongását.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla értékelése szerint az elsőfokú bíróság az alapul szolgáló tényállást helytállóan tárta fel, és abból megalapozott következtetésre jutott. A

felperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság a következőket emeli ki.

Az Rttv. 5/B.§-ának (1) bekezdése alapján, azt a műsorszámot, amely korhatárra tekintet nélkül megtekinthető, az I. kategóriába kell sorolni.

Az Rttv. 5/B-ának (2) bekezdése szerint, azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluli nézőben félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a II. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára a megtekintése nagykorú felügyelete mellett ajánlott.

Főszabályként mind az I., mind a II. kategóriába sorolt műsorszámokat az általános nézőközönség részére szánták, korhatárra tekintet nélkül. A klasszifikációs csoportok elhatárolása a 12 éven aluli nézői korcsoporthoz igazodik. Az elhatárolási szempontok az ORTT 1494/2002. (X.17.) sz. határozat alapján, a Fővárosi Ítéltábla által is alkalmazhatónak tekintett módon, jól nyomon követhetők. Így az I. kategóriába olyan műsorszámok besorolása ajánlott, amelyek a 12 éven aluli gyermekek számára készültek, ezért számukra könnyen érthetőek, valamint olyan műsorszámok, amelyek bár nem kifejezetten gyermekek számára készültek, de nem tartalmazzak a tizenkét éven aluliak számára ártalmas elemeket. A II. kategóriába tartozó műsorszámok már tartalmazhatnak olyan elemeket, amelyeknél nehézségek jelentkezhetnek a látottak önálló értelmi és érzelmi feldolgozásában.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla nem osztotta a felperesi fellebbezésnek az időjárás jelentésre, vagy a tudományos összeállításokra vonatkozó előadását: ezek a műsorszámok nem a 12 éven aluliak részére készülnek, általuk nem érthetők, de a Fővárosi Ítéltábla közvetlen tudomása szerint pld. az időjárás jelentések nem tartalmazzak számukra káros elemeket. A tudományos-ismeretterjesztő műsorszámok esetében ez már nem általánosítható, de azoknak elemzése, a felperes fellebbezési hivatkozásán túl, nem képezte a bírósági felülvizsgálat tárgyát.

A mesefilmeknek valóban központi eleme a jó és a rossz harca. Ez azonban a mesefilmeken túl a felnőtt korosztály számára készülő filmeknek is a magja, és ettől még nem tartozik az I. kategóriába pld. a Terminátor 3. című műsorszám (4.Kf.27.608/2006/4. számú ítélet). A jó és a rossz harcát bemutató műsorszámoknál, ugyanúgy mint az esetek többségében, nem a téma, hanem a téma feldolgozásának módja határozza meg a klasszifikációt.

A Fővárosi Ítéltáblának a felperesi fellebbezésben hivatkozott ítéletei indokolásai valóban tartalmazzak olyan megállapítást, hogy „A korhatár helyes meghatározásánál a műsorszám kiskorúakra gyakorolt összehatását kell figyelembe venni, vagyis egységesen, az egész filmet szemlélve kell elemezni nemcsak szóhasználatát, hanem képi megjelenítését, hang- és zenei aláfestését, tartalmi mondanivalóját is ahhoz, hogy megfelelő mérlegelési szempontok álljanak rendelkezésre a döntés meghozatalánál”. A továbbiakban azonban azt is tartalmazzák, hogy a bemutatott társadalmi jelenségekkel már találkozhatott a 12 év

alatti korosztály is problémafelvetés formájában, illetve hírműsorokban, ezen a megjelenítési módon nem is mennek túl az érintett műsorszámok, nem festenek durva, közvetlen és realisztikus képet az adott kérdésekről, amelyeknek a tartalmát, háttérét, szülői magyarázattal meg is érthetik a kiskorúak.

A Fővárosi Ítéltábla értékelése szerint mindennek a helyes értelmezéséből az következik, hogy a műsorszám ismeretében, adott esetben, az egyes konkrét besorolási mozzanatok mellett, azok kiegészítéseként figyelembe vehető a műsorszám összhatása is, ha az egyes kifogásolt jelenetek nem túl durvák, realisztikusak.

A „Csillagok háborúja - Baljós árnyak” műsorszám azonban összhatásában is meghaladja a jó és rossz harcának azon feldolgozottsági szintjét, ami egy 4 éves gyermek számára könnyen érthető lenne: a képi, és hanghatások pedig, amelyek 4 éves korban ténylegesen lecsapódnak, sok esetben olyan intenzívek, hogy igénylik a nagykorú felügyeletét, magyarázatát. A műsorszám 12 éven aluliak számára ártalmas képi, és hang elemi elemei közül mind az alperesi határozat, mind az elsőfokú bíróság többet is megjelölt, azokat a Fővárosi Ítéltábla nem ismétli meg. Az érintett műsorszám, az egyes elemekben megjelenő ártalmas hatások miatt nem tartozik a Rttv. 5/B.§-ának (1) bekezdése szerinti I. kategóriába.

Az alperes ellenkérelme nyomán a másodfokú bíróság is megerősíti, hogy a műsorszolgáltató felelőssége a műsorszám megfelelő besorolása, és ezen iránytű alapján már a szülők egyéni felelőssége, miként engedik gyermekeiknek a műsorszámok megtekintését.

Az Alkotmánybíróság 46/2007. (VI.27.) számú határozata folytán 2007. december 31-i hatállyal közigazgatási jogkörben már nem alkalmazható az Rttv. 112.§-a, ezen belül az elsötétítés szankciója. A Fővárosi Ítéltábla, egyetértve a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiuma 1/2007. KK véleményének VII/2. pontjával, megállapította, hogy az AB határozat nem akadályozza annak, hogy a 2007. december 31-ig meghozott közigazgatási határozatokat a bíróságok az Rttv. 112.§-a szerinti szabályokat is alkalmazva vizsgálják.

Ezen vizsgálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alkalmazott szankció típusának és mértékének kiválasztásánál az alperes mérlegelési jogkörben járt el. Az elsőfokú bíróság elemezte a mérlegelés szempontjait, okszerű következtetésre jutott, ítéleti rendelkezésének indokát adta. Ezért a Fővárosi Ítéltábla nem látott lehetőséget ebben a körben az elsőfokú bíróság döntésének felülmérlegelésére.

Fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése alapján, helyes indokainál fogva, helybenhagyta.

Az alperest megillető perköltségről a Pp. 78.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett a Fővárosi Ítéltábla, míg a felperes a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján viseli a fellebbezési illetéket.

B u d a p e s t , 2008 évi június hó 11. napján

dr. Rothermel Erika s.k. tanácselnök, **Huszárné dr. Oláh Éva** s.k. előadó bíró,
dr. Losonczy Erzsébet s.k. bíró,

A kiadmány hiteléül: